

[Time: 3:00 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Explain meaning, characteristics and kinds of culture.
- b) Explain meaning, factors and obstacles of the modernization.
- c) Explain need and role of education in promoting national integration.

Q.2 Answer Any Two of the following. (20)

- a) What is sustainable development? Explain Aspects and Need of sustainable development.
- b) Explain sustainable development activities in school curriculum.
- c) Explain role of teacher and UNESCO in sustainable development.

Q.3 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Explain meaning and scope of sociology of education. Distinction between sociology of education and educational sociology.
- b) Explain concept and aims of peace education.
- c) Explain Characteristics and goals of Multi-Cultural Education.

Q.4 Answer Any Two of the following. (20)

- a) What is Human right and Human Rights Education? Explain issues in human rights education.
- b) Explain Dimension of Multicultural Education and Issues of Education for Values.
- c) Explain meaning, need and essential characteristics of open learning systems.

Q.5 Write short note on Any Two. (20)

- a) International Understanding- Obstacles and Role of Teacher
- b) The principles of sustainable development
- c) The Approaches to Multicultural education given by JAMES A. BANK
- d) Online Learning

(मराठी अनुवाद)

[गुण: १००]

[वेळ: ३ तास]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

- प्र.१ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.** (२०)
- (अ) अर्थ, वैशिष्ट्ये आणि संस्कृतीचे प्रकार स्पष्ट करा.
 (ब) आधुनिकीकरणाचा अर्थ, घटक आणि अडथळे स्पष्ट करा.
 (क) राष्ट्रीय एकात्मतेला चालना देण्यासाठी शिक्षणाची गरज आणि भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.२ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.** (२०)
- (अ) शाश्वत विकास म्हणजे काय? शाश्वत विकासाचे पैलू आणि गरज स्पष्ट करा.
 (ब) शालेय अभ्यासक्रमातील शाश्वत विकास उपक्रम समजावून सांगा.
 (क) शाश्वत विकासामध्ये शिक्षक आणि युनेस्कोची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.३ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.** (२०)
- (अ) शिक्षणाच्या समाजशास्त्राचा अर्थ आणि व्याप्ती स्पष्ट करा. शिक्षणाचे समाजशास्त्र आणि शैक्षणिक समाजशास्त्र यांच्यातील फरक करा.
 (ब) शांतता शिक्षणाची संकल्पना आणि उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
 (क) बहु-सांस्कृतिक शिक्षणाची वैशिष्ट्ये आणि उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
- प्र.४ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.** (२०)
- (अ) मानवी हक्क आणि मानवी हक्क शिक्षण म्हणजे काय? मानवाधिकार शिक्षणातील समस्या स्पष्ट करा.
 (ब) बहुसांस्कृतिक शिक्षणाचे परिमाण आणि मूल्यांसाठी शिक्षणाचे मुद्दे स्पष्ट करा.
 (क) मुक्त शिक्षण प्रणालीचा अर्थ, गरज आणि आवश्यक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्र.५ **टीपा लिहा. (दोन)** (२०)
- (अ) आंतरराष्ट्रीय समज- अडथळे आणि शिक्षकाची भूमिका
 (ब) शाश्वत विकासाची तत्त्वे
 (क) जेम्स अ. बँक द्वारे दिलेला बहुसांस्कृतिक शिक्षणाचा दृष्टीकोन
 (ड) ऑनलाइन शिक्षण
